

Julnattens mässa 2021

Jul förknippas alltid med gåvor, med julklappar. Även i helt sekulariserade miljöer hör julen samman med ett utbyte av gåvor. Tidigare skickade man också julkort till människor som man aldrig annars ägnade en tanke. Julen har en förunderlig förmåga att locka fram det bästa i människor. Just därför känns julen så svår för dem som är ensamma och inte har anhöriga och vänner omkring sig som kan visa godhet och vänlighet. Som kristna är det vår stora uppgift att förmedla den största av alla gåvor: Guds enfödde Son som har blivit människa för oss i denna natt. Som kristna är vi så innerligt förenade med honom att vi kan ge hans kärlek och nåd vidare till varje människa vi möter. Genom vårt dop är vi redan oupplösligt förenade med honom som har tagit sin boning i oss. Genom vårt liv får vi sedan öva upp vår förmåga och stärka vår vilja att ge Jesus och hans ömma godhet och omtänksamhet vidare, speciellt till dem som är ensamma, bortglömda och utsatta. På så sätt får vi bli Guds gåva till dem. Genom allt vi är och har kan vi förmedla och ge Gud vidare. I denna natt får vi fira att Fadern har skänkt oss sin enfödde Son som gåva. I sin storsinhet och generositet har Gud skänkt sig själv till oss.

I nattens liturgi ber vi i bönen över offergåvorna: ”Låt oss genom detta saliga utbyte bli lika honom som i sig förenar din gudomliga och vår mänskliga natur”. I Jesus ser vi detta saliga utbyte mellan det gudomliga och det mänskliga. Han som är både sann Gud och sann människa vill lära oss vad detta heliga utbyte av gåvor kan innebära. Gud ger sig själv till oss genom att bli människa. ”Ett barn blir oss fött, en som blir oss given”, skriver redan profeten Jesaja (9:6). Denna oändligt stora gåva lockar fram det bästa inom oss, så att vi också längtar efter att ge oss själva till den Gud som har gett sig till oss. Det är detta saliga utbyte av gåvor som är kärnpunkten i det kristna livet. Mer och mer måste vi genomsyras av detta mysterium. När det går upp för oss att Guds Son har fötts till världen som en gåva till var och en av oss, förändras hela vårt sätt att tänka, handla och leva. Det blir då vår stora längtan att bli gåva, att utge oss själva och allt som är vårt i Guds tjänst och till Guds ära. Kort sagt att *ge* blir viktigare än att *ha*. Vi får dela Guds eget sinnelag. Vi får bli gudslika. Vi blir delaktiga av Guds natur.

Vår mentalitet och vår livsinställning blir mer och mer identisk med Jesu sätt att vara och handla. ”Guds nåd har blivit synlig som en räddning för alla människor” (Tit 2:11). I barnet som läggs i krubban får vi en aning om Guds innersta väsen. Hans självutgivande kärlek tvingar honom att bli en av oss. Skaparen vill dela sin skapelses villkor. Gud vill inifrån få veta vad det är att vara människa. ”Han har offrat sig själv för oss” (Tit 2:14). Detta ”för oss – *pro nobis*” går som en röd tråd genom hela Jesu liv: från krubban, djurens smutsiga matho, till korset, tortyrinstrumentet. Det finns en kontinuitet i hela Jesu liv, som uttrycker Guds

gåva till oss. Så viktiga är vi för honom, att han måste utge sin Son ”för att friköpa oss från alla synder och göra oss rena, så att vi blir hans eget folk, uppfyllt av iver att göra vad som är gott” (Tit 2:14),

Evangeliet skildrar Jesu födelse i all dess realism. Det fanns inte plats för honom i härbärgen. Människor ville inte släppa in honom i sina hem eller i sina liv. Det har inte blivit mycket bättre här och nu. Jesus får ofta stanna utanför i kylan liksom så många andra hemlösa, bostadslösa och papperslösa. Men herdarna, dåtidens mest föraktade människor, får privilegiet att ta emot Jesus och hylla honom på hela världens vägnar. ”Var inte rädda. Jag har bud till er om en stor glädje, en glädje för hela folket. I dag har en frälsare fötts åt er i Davids stad, han är Messias, Herren” (Luk 2:10-11). Åt oss alla är denne Frälsare given. Han är själva gåvan åt herdarna, åt oss, åt hela världen. När Gud blir människa i Betlehem, höjs hela mänskligheten upp till Gud, säger Johannes av Korset. Gud ger sig själv helt och fullt till varje människa, till hela mänskligheten. Men han väntar också på att vi skall ta emot honom, att vi skall besvara hans erbjudande och kärlek.

Alltsedan dess är varje människa inbjuden att ta emot Jesus som sin frälsare. Han ges till oss för att vi skall ge oss till honom. Detta saliga utbyte är själva livsnerven i det kristna livet och nyckeln för att försöka förstå det kristna mysteriet. Egentligen motsvarar det vad varje människa innerst inne längtar efter och söker efter: att bli oändligt älskad och kunna besvara denna kärlek. Innan vi har börjat förstå och ana detta, är livet alltid en gåta och inte en gåva. Det är ibland bara en liten bokstav som behöver ändras för att vi skall få fast mark under fötterna och kunna leva ett meningsfullt liv. Livsgåtan kan bli till livsgåva.

Under julen är det lite lättare för många människor att lämna gåtor och gissningar, meningslöshet och tomhet bakom sig för att ta emot livet som gåva från honom som är Livets herre och har velat dela vår mänskliga existens. Inför barnet i krubban kan vår stolthet och vår själviskhet smälta bort. Inför en Gud som offerar sig för oss, blir människa för vår skull, lever, lider och dör för oss, kan vi inte bara rycka på axlarna. Genom att födas i fattigdom och dö i smärta har Gud tagit på sig allt det svåra och smärtsamma i vår tillvaro. Bara så kan han befria oss från den gåta som lidandet annars alltid måste förbli. Naturligtvis finns lidandet där, men ett lidande som Gud har velat dela med oss är något helt annat. Julen bär ”bud om en stor glädje, en glädje för hela folket” (Luk 2:10), men den trollar inte bort lidandet. Gud identifierar sig med varje utsatt och sårbart litet barn som föds till världen. Egentligen förblir vi alltid ett sårbart, litet människobarn i en ofta kall och ogästvänlig värld. Ändå har något radikalt förändrats sedan Gud har velat dela detta med oss och givit sig själv till oss. Den gåvan kan ingen ta ifrån oss. Det är bara vi själva som kan vägra att ta emot honom.

